

„Naším hlavným cieľom je každodenne zapájať každého občana.“

Rozhovor s primátorom Lisabonu Fernandom Medinou

Lisabon bol prvým hlavným mestom, ktoré podpísalo ciele do roku 2030 stanovené v EÚ Dohovore. Toto portugalské mesto práve získalo titul Európske zelené hlavné mesto 2020. Nazdávame sa, že je najvyšší čas predstaviť vám ich energetické a klimatické opatrenia!

Lisabon je jediným hlavným mestom v Európe s plánom biodiverzity vo svojom klimatickom akčnom pláne. Ako prispieva stratégia v oblasti biodiverzity k vašej celkovej klimatickej stratégii?

Biodiverzita je súčasťou stratégie poskytovania ekosystémových služieb našim občanom, zlepšovania verejného zdravia, kvality ovzdušia a zvyšovania odolnosti voči zmene klímy. Biodiverzita je pre nás ukazovateľom účinnosti našej zelenej infraštruktúry. Tá je vďaka dosahovaným výsledkom efektívnym adaptačným nástrojom a prináša služby týmto ekosystémom.

Dôležitým meradlom účinnosti je miera, do akej možno spraviť „prírodným“ aj umelé prostredie, akým je mesto. Prijatie opatrení v oblasti biodiverzity je niekedy jednoduché. Môže ísť napríklad o používanie pôvodných druhov, nahrádzanie tradičných trávnikov adaptovanými druhmi, nepoužívanie pesticídov na obmedzovanie rastu vegetácie, alebo zavádzanie ekologickej kontinuity prostredníctvom stromoradií alebo ekologických prechodov, napríklad formou zelených mostov cez veľké cestné komunikácie.

Vaše mesto bolo prvým hlavným mestom, ktoré v roku 2016 podpísalo ciele Európskeho dohovoru primátorov a starostov pre rok 2030. Ako vám pomohol Dohovor primátorov a starostov pri tvorbe vašej klimatickej a energetickej stratégie?

Zohrával dosť dôležitú úlohu. Mestá zaberajú iba 2 % svetovej pevniny, ale spotrebujú viac ako 2/3 svetovej energie a sú zodpovedné za viac ako 70 % celosvetových emisií CO₂. Keďže mestské oblasti sa naďalej rozširujú, ich dopad na klímu sa zvyšuje. Vďaka svojmu významnému vplyvu však predstavujú aj obrovskú príležitosť na zmiernenie účinkov zmeny klímy.

Ako starosta európskeho hlavného mesta a pobrežného mesta som si plne vedomý výziev meniacej sa klímy, ale aj našej zodpovednosti a schopnosti vyhrať svetový boj proti zmene klímy. Na to potrebujeme globálny prístup a koordináciu. Na dosiahnutie pokroku v tejto absolútne nevyhnutnej zmene sú potrebné organizácie a skupiny, ako je Dohovor primátorov a starostov, aby slúžili ako platformy na spoluprácu a výmenu poznatkov. Vďaka nášmu zapojeniu sme zlepšili naše akčné plány a posilnili naše záväzky do roku 2030 a ďalej.

Lisabon je Európskym zeleným hlavným mestom pre rok 2020. Blahoželám!
Akým spôsobom ste pripravovali svoju prihlášku?

To bolo našim cieľom už určitý čas. Nie samotné ocenenie, ale možnosť prezentovať úsilie európskych miest o urbánnu udržateľnosť a nadviazať partnerstvo s víťazmi a finalistami siete Európskych zelených hlavných miest.

Teší nás, že sme boli zvolení za Európske zelené hlavné mesto pre rok 2020 a sme radi, že budeme inšpiráciou pre ďalšie mestá, aby sa vydali rovnakou cestou. Lisabon má pevný záväzok voči udržateľnej budúcnosti a súčasťou aktívneho riadenia mesta

je aj zelený rast. Investovali sme do mestskej zelenej infraštruktúry ako nástroja na klimatickú adaptáciu. Za menej ako jedno desaťročie sme otvorili celkom 9 zelených koridorov a viac než 350 ha nových zelených plôch, čo predstavovalo nárast o viac ako 20 %. Bol to hlavný bod našej prihlášky. Naš tím túto víziu ešte viac zvýraznil a podporil tak naše stratégie v procese podávania troch prihlášok.

Aké sú vaše plány v rámci osláv ocenenia Zeleného hlavného mesta pre rok 2020? Aké podujatia by sme si nemali nechať ujsť?

Naším hlavným cieľom je každodenne zapájať každého občana. V boji proti klimatickej kríze uspejeme len tak, že zavedieme zmeny do nášho každodenného života, osobného aj pracovného.

Na tento účel máme inšpiratívny program. Čoskoro vydáme celý zoznam úžasných iniciatív, ale určite chceme upozorniť na oficiálny otvárací ceremoniál (10. januára 2020), na konferenciu [Urban Future Global Conference 2020](#) (1. - 3. apríla), podujatie [Planetiers World Gathering](#) (23. - 25. apríla) a otvorenie Európskeho zeleného týždňa (1. júna). Lisabon je prvým hlavným mestom v južnej Európe, ktoré získalo ocenenie Európske zelené hlavné mesto. Využijeme ho na zvýšenie povedomia a presadenie ambicióznejšieho globálneho programu trvalo udržateľného rozvoja.